

ingediend op **1115** (2021-2022) – Nr. 2
21 juni 2022 (2021-2022)

Verslag van de hoorzitting

namens de Commissie voor Leefmilieu,
Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Staf Aerts

over de conceptnota voor nieuwe regelgeving

van Robrecht Bothuyne, Tinne Rombouts,
Brecht Warnez, Stijn De Roo en Bart Dochy

over een eenheidstarief
voor de distributienetbeheerders in Vlaanderen

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele;
Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;
Stijn De Roo, Tinne Rombouts;
Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;
Staf Aerts, Mieke Schauvliege;
Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;
Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;
Robrecht Bothuyne, Brecht Warnez;
Bart Tommelein, Bart Van Hulle;
Johan Danen, Chris Steenwegen;
Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

I.	Toelichting	4
1.	Toelichting door de VREG.....	4
1.1.	Feedback VREG op commissievergadering van 20 april 2022	4
1.2.	Beoordeling VREG eenheidstarief	5
1.3.	Conclusie	7
2.	Toelichting door Fluvius	8
2.1.	Verschillende distributenettarieven	8
2.2.	Distributenettarief elektriciteit	8
2.3.	Distributenettarief aardgas	9
2.4.	Mogelijke pistes eenheidstarief	10
2.5.	Conclusies.....	12
II.	Bespreking.....	12
1.	Vragen van de leden	12
1.1.	Tussenkoms van Robrecht Bothuyne	12
1.2.	Tussenkoms van Bart Claes.....	14
1.3.	Tussenkoms van Staf Aerts	14
1.4.	Tussenkoms van Bruno Tobback	15
1.5.	Tussenkoms van Willem-Frederik Schiltz.....	16
2.	Antwoorden van de sprekers	16
2.1.	Antwoorden van Maarten De Cuyper	16
2.2.	Antwoorden van Pieterjan Renier	17
2.3.	Korte tussenkoms van de leden	18
2.4.	Verderzetting antwoorden door Pieterjan Renier	18
2.5.	Antwoorden door Géry Vanlommel	19
2.6.	Antwoorden door David Termont.....	20
3.	Aanvullende vragen door de leden	20
3.1.	Tweede tussenkoms van Robrecht Bothuyne	20
3.2.	Tweede tussenkoms van Willem-Frederik Schiltz.....	21
3.3.	Tweede tussenkoms van Bruno Tobback	21
4.	Aanvullende antwoorden door de sprekers	22
	Gebruikte afkortingen.....	24
	Bijlagen: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Op woensdag 1 juni 2022 hield de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie een hoorzitting over de conceptnota voor nieuwe regelgeving van Robrecht Bothuyne, Tinne Rombouts, Brecht Warnez, Stijn De Roo en Bart Dochy over een eenheidstarief voor de distributienetbeheerders in Vlaanderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1115/1).

Onderstaande sprekers van de VREG en Fluvius waren te gast in de commissie:

- Maarten De Cuyper (voorzitter van de raad van bestuur van de VREG);
- Pieterjan Renier (algemeen directeur van de VREG);
- Géry Vanlommel (public affairs van Fluvius);
- David Termont (directeur Financieel beheer van Fluvius);
- Liesbeth Haelterman (diensthoofd Tarificatie en rapportering van Fluvius).

Door VREG en Fluvius werd op voorhand ook een voorbereiding bezorgd. Die is samen met de presentaties terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Deze commissievergadering werd als hybride vergadering georganiseerd.)

I. Toelichting

1. Toelichting door de VREG

Maarten De Cuyper, voorzitter van de VREG, dankt de leden voor de uitnodiging, Hij onderstreept dat de VREG altijd bereid is om constructief samen te werken rond gelijk welk voorstel dat de energiefactuur en de energietransitie in de juiste richting helpt evolueren.

Ook *Pieterjan Renier* dankt de leden voor de uitnodiging. De toelichting die hij zal geven, bestaat uit twee onderdelen: feedback op enkele onderwerpen die aan bod zijn gekomen bij de toelichting van de conceptnota op 20 april 2022 en een juridische en methodologische beoordeling van het eenheidstarief.

1.1. Feedback VREG op commissievergadering van 20 april 2022

Zoals gevraagd bij de toelichting van de conceptnota, heeft de VREG een nota bezorgd aan de commissie. Die nota biedt inzicht op de impact op gezinnen en bedrijven, geeft commentaar op de twee voorgestelde pistes en bevat ook alternatieve scenario's.

Over die twee voorgestelde pistes staat in de nota, bij wijze van inleiding, dat "toewerken naar een volledig eengemaakt nettatarief pas kan wanneer alle distributienetbeheerders voorafgaand fuseren tot 1 distributienetbeheerder" en dat "ook in die situatie lokaal gedifferentieerde nettatarieven nog noodzakelijk kunnen blijken." Daarbij merkt Pieterjan Renier op dat de Europese regels niet toelaten dat de decreetgever zich met een solidariseringsmaatregel begeeft op het domein van de technische tariefregulering. Bestaande noch toekomstige solidariseringsmaatregelen mogen dus in een decreet opgenomen worden. De VREG is dan weer wel in staat een solidariseringsoefening te maken, specifiek via zijn tariefmethodologie.

1.1.1. Toegelaten inkomen

Bij de toelichting van de conceptnota werd onder andere aangegeven dat de VREG de komende jaren een daling van de distributienettarieven verwacht, maar dat is niet correct. Zowel met als zonder tussenkomsten vanuit de Vlaamse overheid voorziet de VREG niet dat het toegelaten inkomen elektriciteit in 2023 zal dalen. Ook voor 2024 verwacht de regulator geen daling. Over het toegelaten inkomen

elektriciteit voor 2025 kan de VREG voorlopig nog geen uitspraken doen. Dat komt onder meer door de lopende voorbereidingen van de nieuwe tariefmethodologie vanaf 2025, de ontwikkeling van het nieuwe investeringsbeleid door Fluvius in het kader van de energietransitie en de ontwikkelingen op het vlak van flexibiliteit.

1.1.2. Impact eenheidstarief

In de commissievergadering van 20 april 2022 werd ook aangegeven dat een volledig eengemaakt nettatarief er in de huidige context niet toe zal leiden dat individuele netgebruikers significant hogere nettarieven betalen dan vandaag, maar ook dat is niet helemaal correct. Volgens de berekeningen zou een gemiddeld Vlaams gezin met een volledig eengemaakt nettatarief in 2022 315 euro aan distributienettarieven betalen, wat voor Limburgse gezinnen zou neerkomen op een verhoging van 50 euro. Voor gezinnen in het netgebied van Sibelgas of Gaselwest zou het wel een verlaging inhouden, eveneens zo'n 50 euro. Voor een gemiddeld industrieel bedrijf aangesloten op het middenspanningsnet zouden de nettarieven neerkomen op 6748 euro, wat de distributienettarieven voor een gemiddeld Limburgs bedrijf zou verhogen met ongeveer 1500 euro en die voor een bedrijf in het netgebied van Sibelgas of Gaselwest zou verlagen met ongeveer 1500 euro. In combinatie met het verwachte toegelaten inkomen voor 2023, dat iets hoger zou liggen, leidt de VREG daaruit af dat een volledige eenmaking van de nettarieven wel degelijk een belangrijke impact kan hebben voor individuele netgebruikers.

1.1.3. ROV's bij de Vlaamse DNB's

In de bespreking van 20 april 2022 werd daarnaast nog vermeld dat er volgens een studie van de VREG geen ROV's bij de Vlaamse DNB's geïdentificeerd kunnen worden. Daarbij heeft de VREG evenwel twee aandachtspunten. Enerzijds beperkte die studie zich tot de reguleringsperiode 2021-2024. Enkel voor die reguleringsperiode werden er geen ROV's geïdentificeerd, maar daaruit kunnen geen conclusies worden getrokken voor toekomstige reguleringsperiodes. Anderzijds onderzocht de studie zowel verschillen binnen een netgebied als tussen netgebieden, maar in geval van fusies tussen DNB's zou een nieuwe ROV-studie tot andere conclusies kunnen leiden.

1.1.4. ODV's uit de factuur

Wat ODV-kosten betreft, pleit de VREG er al enkele jaren voor om die niet te verrekenen via de nettarieven, maar om ze te financieren via de algemene middelen of een aparte heffing. Het geeft volgens de VREG een verkeerd signaal om de ODV-kosten via de energiefactuur te verrekenen, zeker met het oog op de energietransitie. Ook Europese regels ter zake kunnen trouwens voor problemen zorgen.

1.2. Beoordeling VREG eenheidstarief

1.2.1. Juridische beoordeling

Europese regelgeving bevat zowel procedurele als inhoudelijke regels over tarieven. Er zijn onder meer garanties op het vlak van de onafhankelijkheid van de regulator en er bestaan regels over de rechtsbescherming van de stakeholders bij de opmaak en de wijziging van de tariefmethodologie. Op inhoudelijk vlak bepaalt Europese regelgeving dan weer dat nettarieven niet-discriminerend, voorzienbaar, niet-retroactief, evenredig en kostenreflectief moeten zijn. Er bestaat echter geen Europees-rechtelijk principe dat oplegt dat er één set aan nettarieven per DNB moet bestaan.

1.2.2. *Tarifaire richtsnoeren*

Op Vlaams niveau zijn in het Energiedecreet enkele richtsnoeren vastgelegd ter zake, meer bepaald in artikel 4.1.32. Die richtsnoeren moet de regulator bij de opmaak van zijn tariefmethodologie tegen elkaar afwegen.

Het vierde richtsnoer bepaalt bijvoorbeeld dat nettarieven niet mogen discrimineren. Momenteel bestaan er niet-discriminerende nettarieven per netgebied; binnen elk netgebied worden de netkosten gesolidariseerd. Dat leidt tot de vaak gehoorde kritiek dat de netgebruiker 'aan de overkant van de straat' andere nettarieven betaalt dan zijn overbuur, wat als onrechtvaardig en onlogisch wordt gepercipieerd. Nochtans is het grondgebied van een DNB wel degelijk een objectief verschil, wat juridisch gezien een niet-discriminerende verschillende behandeling van die netgebruikers toestaat. Anderzijds is ook een solidarisering van de kosten op het niveau van het Vlaamse Gewest denkbaar.

Het vijfde richtsnoer bepaalt dat tarieven een afspiegeling moeten zijn van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit. Dat betekent dat de inkomsten uit de nettarieven moeten volstaan om de kosten van de netbeheerder te dekken. Het herverdelen van kosten en/of opbrengsten tussen netbeheerders zou op gespannen voet kunnen komen te staan met dit richtsnoer. Er moet verder onderzocht worden of nettarieven op een hoger niveau de kosten van de verschillende netbeheerders samen zouden kunnen weerspiegelen.

Het negende richtsnoer bepaalt ten slotte dat de vergoeding van de in de gereguleerde activa geïnvesteerde kapitalen de DNB moet toelaten om de noodzakelijke investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten en een toegang tot kapitaal mogelijk moet maken. De nettarieven en de achterliggende tariefmethodologie moeten ervoor zorgen dat DNB's noodzakelijke investeringen in hun netten kunnen uitvoeren. Die investeringen moeten de levensvatbaarheid van de netten kunnen waarborgen. De tariefmethodologie moet ervoor zorgen dat de normale vergoeding van de in de gereguleerde activa geïnvesteerde kapitalen de netbeheerder toelaat om de noodzakelijke investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten. Dit richtsnoer is een doorvertaling van een Europeesrechtelijke bepaling.

Wat de methodologische beoordeling betreft, beperkt de VREG zich tot niet-netgerelateerde ODV-kosten. DNB's maken ook netgerelateerde ODV-kosten, maar die vindt de VREG minder geschikt voor solidarisering, ten eerste omdat het investeringsbeleid in handen is van de individuele DNB's. Daardoor kan niet alleen de afschrijvingsbasis significant verschillen, maar ook de nood aan toekomstige investeringen. Ten tweede werden onder de tariefregulering van de CREG herwaarderingsmeerwaarden op de RAB toegekend aan de DNB's, ondertussen meer dan twintig jaar geleden. De hoogte van herwaarderingsmeerwaarde was afhankelijk van de nettoboekwaarde van de betrokken activa en die hing op haar beurt af van, opnieuw, het investeringsbeleid.

Voor enkele netgerelateerde kosten hanteert Fluvius wel al een uniforme aanpak, maar ook een solidarisering daarvan lijkt de VREG niet aangewezen. De hoeveelheden elektriciteit voor netverliezen worden bijvoorbeeld contractueel voor alle DNB's samen aangekocht, maar het niveau van de netverliezen en dus de kosten verschilt per DNB, opnieuw ten gevolge van het investeringsbeleid.

Ook het voornaamste deel van de schuldfinanciering wordt in hoofde van Fluvius aangegaan met de externe partijen, waarna de individuele DNB's, als aandeelhouders van Fluvius, ervoor garant staan. De voornaamste financieringskosten zijn dus gelijklopend voor de verschillende DNB's, maar de financieringsnood per DNB is onder meer afhankelijk van het dividend- en investeringsbeleid. Pieterjan Renier wijst

erop dat de tariefmethodologie 2021-2024 per DNB een theoretische normatieve vergoeding op basis van de RAB bepaalt. De winstmarge van de DNB wordt dus bepaald door het verschil tussen het toegelaten budget en de werkelijke kosten. Elke DNB is daarna individueel verantwoordelijk voor het dividend dat hij jaarlijks aan de aandeelhouders uitkeert. Dat leidt tot afwijkende financieringsnoden voor het investerings- en operationeel beleid per DNB. Daaruit concludeert de VREG dat ook de normatieve kapitaalkosten niet geschikt zijn voor een solidarisering, vanwege hun link met de RAB en het investeringsbeleid.

Ter illustratie legt de spreker de leden een figuur voor met voor elke DNB de samenstelling van de RAB voor elektriciteit volgens hun investeringswaarde eind 2020, aangevuld met de oorspronkelijke waarde van de herwaarderingsmeerwaarden en afgezet ten opzichte van het aantal kilometer netlengte. De VREG stelt daarbij belangrijke verschillen vast tussen de verschillende DNB's. Mogelijk is het net op bepaalde plaatsen dus beter voorbereid op de uitdagingen inzake de energietransitie.

1.2.3. *Solidarisering niet-netgerelateerde kosten*

Om bovenstaande redenen heeft de VREG enkel een solidarisering van de niet-netgerelateerde ODV-kosten onderzocht, meer bepaald een scenario waarin niet-netgerelateerde ODV-kosten niet via nettarieven verrekend worden en een scenario waarbij niet-netgerelateerde ODV-kosten tarifair gelijkgesteld worden. Onder die niet-netgerelateerde kosten vallen: nettokosten van de financiële ODV's, voor een budget van 475 miljoen euro in 2022, en de kosten van sociale leveringen en noodleveringen, voor een budget van 18 miljoen euro in 2022.

In de huidige situatie, 2022, stelt de VREG een gemiddelde spreiding van 36 euro vast in de nettarieven. Het verschil tussen de goedkoopste en duurste DNB bedraagt ongeveer 100 euro. In beide solidariseringsscenario's daalt de spreiding tussen de DNB's beperkt, naar 28 euro. Ook het verschil tussen de goedkoopste en duurste DNB daalt in beide scenario's, naar ongeveer 85 euro. Als de twee duurste DNB's, Sibelgas en PBE, die in Vlaanderen slechts beperkt actief zijn, buiten beschouwing gelaten worden, daalt dat verschil voor beide scenario's van 100 naar 62 euro.

Voor industriële klanten op middenspanning ligt de spreiding voor een gemiddelde klant in 2022 op 749 euro, met een verschil van 2802 euro tussen de goedkoopste en duurste DNB. In beide solidariseringsscenario's stijgt de spreiding tussen de verschillende DNB's, naar 797 euro, en stijgt het verschil tussen de goedkoopste en duurste DNB, naar ongeveer 3040 euro. Als het dure Sibelgas, dat in Vlaanderen beperkt actief is, buiten beschouwing gelaten wordt, daalt dat verschil echter naar 2258 euro.

Beide scenario's hebben dus een vrij beperkte impact op de spreiding in de nettarieven tussen de verschillende DNB's, wat erop wijst dat de spreiding vooral te wijten is aan de netgerelateerde kosten.

1.3. Conclusie

Als conclusie stelt Pieterjan Renier, in navolging van Maarten De Cuyper, dat de VREG graag input levert aan het parlement en zeker pistes wil onderzoeken. De kwestie van het eenheidstarief is volgens de VREG echter een politieke beslissing. Voor de regulator geldt daarbij als uitgangspunt dat er per DNB één nettatarief is en dat er dus, indien men in Vlaanderen tot een eenheidstarief wil komen, ook een akkoord nodig is van de aandeelhouders van die DNB's.

Hij wijst er ook nog op dat de spreiding tussen nettarieven, zoals geïllustreerd tijdens zijn toelichting, kan evolueren in functie van toekomstige investeringsnoden.

Ten slotte herhaalt hij het standpunt dat ODV-kosten niet via nettarieven verrekend zouden moeten worden. Ze uit de energiefactuur halen heeft weliswaar een beperkte impact, maar de huidige manier van werken helpt de energietransitie niet vooruit.

2. Toelichting door Fluvius

Géry Vanlommel bedankt de commissie voor de mogelijkheid die Fluvius krijgt om toelichting te geven bij het voorstel om een eenheidstarief in te voeren voor de distributienetbeheerders in Vlaanderen.

2.1. Verschillende distributienettarieven

Hij begint met te verklaren waarom er verschillende distributienettarieven zijn en geeft daarbij een overzicht van de belangrijkste oorzaken.

Eén oorzaak is dat de graad van landelijkheid of stedelijkheid zeer sterk verschilt van DNB tot DNB. Er zijn bijvoorbeeld DNB's met een grote dichtheid, die dus veel klanten per kilometer net hebben en de kosten bijgevolg ook kunnen verdelen over meer klanten en kilowatturen, met lagere distributienettarieven als gevolg.

Ook de leeftijd van de netten en het investeringsbeleid in het algemeen hebben een belangrijke impact op de distributienettarieven. Zo zijn er relatief jonge netten, die nog grotendeels moeten worden verrekend in de nettarieven, en iets oudere netten, die al grotendeels zijn afgeschreven.

Daarnaast spelen ook de kosten van de ODV's een belangrijke rol. Het gaat zowel over de REG-premies als over de kosten die Fluvius heeft als sociale leverancier, de sociale ODV's. Die kosten worden in meer of mindere mate doorgerekend in de nettarieven, afhankelijk van de hoeveelheid kosten in een bepaalde regio. Voor REG-premies en sociale ODV's is er momenteel immers geen solidarisering voorzien.

Die solidarisering is er wel voor de groenestroom- en warmte-krachtcertificaten, al is die ook niet perfect. Ook daar speelt de verhouding tussen het aantal laagspannings- en middenspanningsklanten immers een belangrijke rol. Hoe meer middenspanningsklanten er zijn in een bepaald gebied, hoe meer kosten er ondanks die solidarisering ook worden aangetrokken en dus ook worden doorgerekend in het uiteindelijke nettarief. Verder geeft hij mee dat de verhouding tussen laagspannings- en middenspanningsklanten sterk wisselt. Zo zijn er bij PBE, het gebied met het relatief kleinste aantal middenspanningsklanten, 28 procent middenspanningsklanten, maar is dat 64 procent in Gaselwest, het gebied met de meeste middenspanningsklanten. Ook dat zorgt mee voor de verschillen in de distributienettarieven.

De spreker benadrukt wel dat er op het vlak van de Fluviuswerking geen verschillen zijn. Het investeringsbeleid, het onderhoud en de exploitatie van de netten zijn over heel Fluvius hetzelfde en zijn dus geen oorzaak van de huidige verschillen. Natuurlijk zijn er wel historische verschillen in het investeringsbeleid, maar op dit moment gebeuren alle investeringen en exploitaties op identiek dezelfde manier.

2.2. Distributienettarief elektriciteit

Hij geeft verder aan wat de verschillen precies zijn in cijfers. Hij begint met elektriciteit en toont een grafiek op pagina 5 die de evolutie van het distributienettarief in 2021 weergeeft in vergelijking met 2022. De oranje balkjes verwijzen naar 2021, de groene naar 2022. Wat als eerste opvalt, is dat de tarieven voor een doorsneegezin – 3500 kilowattuur in dit geval – in 2022 gedaald zijn ten opzichte van 2021.

Dat heeft vooral te maken met het initiatief van de Vlaamse overheid om groenestroomcertificaten op te kopen bij de netbeheerders.

Daarnaast valt ook op dat er toch wel wat verschillen zijn tussen de verschillende DNB's. Het licht gearceerde stuk van de balkjes geeft de ODV-kosten weer en het donkere stuk verwijst naar de kosten van de niet-ODV's. Er is een belangrijk verschil in de ODV-kosten: voor een doorsneegezin is er een verschil van 94 euro tussen PBE, de goedkoopste DNB, en Iveka, de duurste. Wat betreft de niet-ODV-kosten, wordt er tussen Fluvius Limburg, de goedkoopste, en Gaselwest een verschil van 84 euro vastgesteld in de netgebonden kosten van een doorsneegezin. Dat bepaalt in belangrijke mate welk effect er zal zijn als er een uniek tarief wordt ingevoerd.

Fluvius denkt dat een uniek tarief heel dicht bij het gewogen gemiddelde van de huidige nettarieven zou liggen, zoals ook is voorgesteld op de grafiek met de horizontale stippellijnen. De oranje lijn verwijst naar een het gewogen gemiddelde van 2021 en de groene naar het gewogen gemiddelde van 2022. Zo wordt ook zichtbaar in welke DNB's het huidige tarief hoger ligt dan het gewogen gemiddelde of het eenheidstarief, indien dat zou worden ingevoerd. Waar het tarief momenteel hoger ligt, zullen de netgebruikers bij de invoering van een eenheidstarief minder moeten betalen en waar het lager ligt, zullen ze meer moeten betalen.

Naast het plaatje voor een doorsneegezin presenteert Géry Vanlommel op pagina 6 ook het plaatje voor een industriële klant, van 160 megawattuur. Ook in dat geval is er in 2022 een daling van de tarieven ten opzichte van 2021 en zijn er verschillen op het vlak van de doorrekening van de ODV's en de niet-ODV's. Bij de doorrekening van de ODV-kosten is er een verschil van 329 euro tussen de duurste en de goedkoopste, voor de niet-ODV-kosten bedraagt het verschil tussen beide 1564 euro. Opnieuw wordt het gewogen gemiddelde van de tarieven – het eenheidstarief in de ogen van Fluvius – voorgesteld met een stippelijne en wordt zichtbaar bij welke DNB's het tarief hoger of lager ligt dan dat gemiddelde.

Verder heeft Fluvius een poging gedaan om te kijken wat de impact zou zijn op de omzet van de verschillende DNB's als een eenheidstarief zou worden ingevoerd. De blauwe balkjes van de grafiek op pagina 7 tonen het toegelaten inkomen voor 2022 zoals goedgekeurd door de VREG en de groene balkjes geven per DNB weer hoe de omzet zou evolueren bij een eenheidstarief. Het tarief van Gaselwest ligt hoger dan het gewogen gemiddelde en daar zou dus de omzet dalen bij een eenheidstarief. Volgens de berekening van Fluvius zou die daling 51 miljoen euro of 23 procent bedragen. Voor Fluvius Antwerpen, waar het huidige tarief lager ligt dan het gemiddelde, zou de omzet dan weer stijgen met 21 miljoen euro of met 12 procent. Op de grafiek is dus te zien op welke manier de omzet van elke DNB in Vlaanderen zou veranderen indien een eenheidstarief wordt ingevoerd.

Géry Vanlommel legt uit dat een daling van de omzet ook een daling van het resultaat betekent, wat zonder correctie moeilijk haalbaar is, aangezien het ook kan leiden tot een negatief resultaat.

2.3. Distributienettarief aardgas

Na het verhaal voor elektriciteit maakt de spreker dezelfde oefening voor aardgas. De grafiek op pagina 9 geeft weer welke impact de verschillende tarieven op dit moment hebben voor een doorsneegezin dat verwarmt met aardgas, voor 23.260 kilowattuur. Het verhaal is ongeveer hetzelfde als bij elektriciteit, alleen liggen de ODV-kosten voor aardgas veel lager. Ook voor het nettarief van gas is er een daling in 2022 ten opzichte van 2021. Hij geeft verder ook aan wat de verschillen tussen de nettarieven betekenen voor een doorsneegezin dat verwarmt op gas. Het verschil tussen de netgebonden kosten van de duurste, Fluvius West, en de goedkoopste,

Fluvius Antwerpen, bedraagt bijvoorbeeld 79 euro. Ten slotte legt hij uit dat de stippellijnen ook hier het gewogen gemiddelde of het eventuele eenheidstarief aangeven. Zo wordt duidelijk zichtbaar in welke gebieden de netgebruikers meer of minder zullen moeten betalen bij een eenheidstarief.

De grafiek op pagina 10 geeft het distributienettarief weer voor een bedrijf op middendruk, ongeveer 290 megawattuur. Ook daar zijn er verschillen tussen de regio's te zien. Om een idee te geven van de grootteorde geeft Géry Vanlommel mee dat het verschil tussen de netgebonden kosten in de duurste en de goedkoopste regio, respectievelijk Gaselwest en Fluvius Antwerpen, 790 euro bedraagt.

Opnieuw werd ook de oefening gemaakt wat een eenheidstarief zou betekenen voor de omzet. Gaselwest, dat momenteel een relatief hoog nettarief heeft, zou zijn omzet ook voor aardgas zien dalen, met 8,1 miljoen euro of 12 procent. Anderzijds zou de omzet van Fluvius Antwerpen, opnieuw een van de DNB's met een relatief laag nettarief op dit moment, bij een eenheidstarief toenemen met 5,7 miljoen euro of 7 procent. Zo wordt op pagina 11 duidelijk wat de impact zou zijn op de omzet van elke DNB in Vlaanderen als een uniek tarief wordt toegepast.

2.4. Mogelijke pistes eenheidstarief

Vervolgens somt Géry Vanlommel op welke pistes er eventueel mogelijk zouden zijn als een uniek tarief wordt ingevoerd. Hij legt uit dat Fluvius er vijf onderscheidt: een basisscenario zonder correcties en vier scenario's waar wel een correctie wordt doorgevoerd.

2.4.1. *Zonder correcties*

Hij licht toe dat 'zonder correcties' betekent dat het toegelaten inkomen wordt bepaald op het niveau van de DNB's, maar dat op het niveau van Fluvius ook nog een bijkomend tariefdossier wordt ingediend. De 'regulatory asset base' blijft dan wel bij de DNB's. In het basisscenario worden er geen correcties gedaan, op de opbrengsten noch de kosten. Dat betekent natuurlijk dat er een impact zal zijn op het resultaat van de DNB's, wat ook blijkt uit de grafieken die hij eerder toonde. Daar waar er nu een relatief hoog nettarief is, zal er een kleinere omzet en dus ook een kleiner of negatief resultaat worden gerealiseerd. Het omgekeerde geldt voor de DNB's waar het nettarief momenteel relatief laag is.

2.4.2. *Via herverdeling opbrengsten*

Fluvius denkt dus dat er toch wel moet worden gekeken naar correcties. Een negatief resultaat is op termijn immers niet houdbaar. Een eerste vorm van correctie is bijvoorbeeld een herverdeling van de opbrengsten. Hoe zou dat kunnen worden toegepast? Het toegelaten inkomen en het tariefdossier zouden dan op het niveau van Fluvius worden bepaald en de RAB blijft bij de DNB's. Er zou dan een akkoord moeten zijn over hoe het toegelaten inkomen over de DNB's kan worden verdeeld, door een herverdeling van de opbrengsten.

2.4.3. *Via herverdeling kosten*

Een andere mogelijkheid is het verdelen van de kosten in plaats van de opbrengsten. Hij geeft aan dat daar ook naar werd verwezen in de conceptnota. Er zou een verregaande solidariseringsoefening kunnen worden doorgevoerd, waarbij er niet alleen een solidarisering is van de groenestroom- en warmte-krachtcertificaten, maar eventueel ook van andere kosten.

2.4.4. *Via herverdeling resultaat*

Ten derde kunnen de opbrengsten en kosten ook ongemoeid worden gelaten en kan de correctie worden uitgevoerd op het vlak van het resultaat zelf. Er zou nagedacht kunnen worden over hoe het Fluviusresultaat kan worden verdeeld over de verschillende DNB's. Ook daarvoor is er uiteraard een akkoord nodig.

2.4.5. *Via globale solidarisering*

Een vierde piste die Fluvius ziet, en die ook al werd aangehaald door de VREG, is: één DNB. Dat zorgt automatisch voor een uniek tarief en dan zijn er ook geen onderliggende DNB-structuren meer. Er zou dan één tariefendossier zijn op het niveau van Fluvius en ook de RAB zou worden toegekend en vergoed op het niveau van Fluvius.

2.4.6. *Rekenvoorbeeld*

Om aan te geven wat die scenario's zouden kunnen betekenen, presenteert Géry Vanlommel een concreet rekenvoorbeeld. Het fictieve voorbeeld is er een met drie DNB's, omdat hij het toch wat overzichtelijk wil houden. Er is de wat duurdere DNB 1, met een nettatarief van 6 eurocent per kilowattuur, en er zijn DNB 2 en 3, met een lager distributienettatarief van respectievelijk 3,5 en 4,5 eurocent per kilowattuur. Het totaal toegelaten inkomen op Fluviusniveau is 200 miljoen euro en er wordt gerekend met een volume van 4 terawattuur, wat leidt tot het tarief dat op pagina 14 wordt vermeld. Er wordt van uitgegaan dat de omzet gelijk is aan het toegelaten inkomen, zodat het voorbeeld eenvoudig en beheersbaar blijft. De kosten worden ook vermeld, wat een resultaat oplevert van respectievelijk 8 miljoen euro, 1 miljoen euro en 2 miljoen euro. Het totaal op Fluviusniveau is dus 11 miljoen euro.

Het resultaat van het eerste scenario, dat volgens Géry Vanlommel eigenlijk niet echt een scenario is, omdat er geen correcties worden toegevoegd, is te zien in de tabel op pagina 15. In de DNB's wordt het eigenlijke nettatarief niet meer toegepast, maar wel het eenheidstarief van Fluvius, dat hier bepaald is op 5 eurocent per kilowattuur. Dat leidt tot een andere omzet dan wat DNB 1, 2 en 3 normaal gezien zouden realiseren. Bij gelijkblijvende kosten leidt dat tot het resultaat in de onderste lijn van de tabel, wat voor DNB 1 negatief is. Het resultaat kan ook positief zijn, maar hier heeft de spreker toch een voorbeeld gekozen met een negatief resultaat. Een eenheidstarief zou immers ook in een realistisch voorbeeld, met de bestaande DNB's, leiden tot een negatief resultaat voor een aantal DNB's. Daarmee wil hij illustreren dat de invoering van een eenheidstarief zonder correcties niet echt haalbaar is.

Bij een eerste vorm van correcties, op het vlak van de opbrengsten, wordt het toegelaten inkomen op Fluviusniveau verdeeld over de verschillende DNB's. De omzet blijft natuurlijk afhankelijk van het eenheidstarief dat wordt toegepast, maar er wordt een correctie op toegepast. Voor DNB 1 komt er 20 miljoen euro bij de omzet, zodat die weer op de oorspronkelijke 120 miljoen euro komt. Voor DNB 2 en 3 is er dan weer een negatieve correctie van respectievelijk 15 miljoen euro en 5 miljoen euro. Zo wordt ook daar de impact op de omzet gecompenseerd. Op die manier kan ervoor worden gezorgd dat het resultaat voor de drie DNB's hetzelfde blijft, met of zonder eenheidstarief.

Een tweede mogelijkheid is een verdeling van de kosten. Het eenheidstarief wordt toegepast op de 3 DNB's en de kosten worden gecorrigeerd. Dat kan door verregaand te gaan solidariseren. Daarin kan natuurlijk worden gedifferentieerd, men beslist uiteindelijk zelf hoever die solidarisering moet gaan. In dit voorbeeld werd

uitgegaan van een volledige solidarisering, zodat er opnieuw geen impact is op het resultaat. Meerdere scenario's zijn dus mogelijk.

Ten derde kan ook het resultaat worden verdeeld, wat in dit voorbeeld 11 miljoen euro is. Daarover moet dan wel een akkoord zijn tussen de verschillende DNB's. In dit voorbeeld werd ervan uitgegaan dat het resultaat zodanig wordt verdeeld over de DNB's dat er geen verschil is met de situatie waarbij ze hun eigen tarief toepassen. Ook hier zijn meerdere scenario's mogelijk.

Het vierde scenario is het meest eenvoudige scenario. Als er zou worden gopteerd voor één DNB, dan vervallen natuurlijk de verschillende DNB's en is er ook geen DNB-structuur meer. De RAB wordt dan bepaald op het niveau van Fluvius en zal ook worden vergoed op dat niveau. Als men dan zou kiezen voor een uniek tarief, blijft het resultaat hetzelfde als wanneer dat eenheidstarief er niet is, namelijk 11 miljoen euro.

2.5. Conclusies

Ten slotte koppelt hij een aantal conclusies aan het voorgaande.

Ten eerste geeft hij mee dat de huidige nettarieven kostenreflectief zijn; daar ziet de VREG ook op toe. De huidige verschillen tussen de distributienettarieven van de verschillende DNB's kunnen historisch en objectief worden verklaard. Een aantal belangrijke redenen werden bijvoorbeeld toegelicht aan het begin van de presentatie.

Verder merkt hij ook op, al is dat de evidentie zelve, dat de invoering van een eenheidstarief betekent dat sommige gebruikers meer zullen moeten betalen en anderen minder. Globaal gezien, over heel Vlaanderen, blijft het toegelaten inkomen echter wel hetzelfde. Netto zal er dus niet meer of minder moeten worden betaald.

Een derde opmerking is dat er verschillende mogelijkheden zijn om zo'n eenheidstarief in te voeren. Een scenario zonder correcties ziet Fluvius niet echt zitten, omdat dat bij sommige DNB's tot een negatief resultaat zou leiden, wat natuurlijk niet haalbaar is. Zowel de kosten, de opbrengsten als het resultaat kunnen echter wel worden gecorrigeerd. Als er wordt gekozen voor één DNB is er uiteraard geen correctie nodig, dan is er sowieso een eenheidstarief.

Als er wordt gekozen voor een eenheidstarief moet volgens Fluvius wel nog worden onderzocht welke aanpassingen er nodig zijn aan het decreet, de tariefmethodologie en eventuele andere regels; dat bleek ook uit de presentatie van de VREG. Voor Fluvius is het in ieder geval belangrijk dat er een draagvlak is, zowel op politiek vlak als op regulatorisch vlak. Als dat draagvlak er is, kan Fluvius alvast garanderen dat het er alles aan zal doen om de gemaakte keuze uit te voeren.

II. Bespreking

1. Vragen van de leden

1.1. Tussenkomen van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne dankt de VREG en Fluvius voor het denkwerk en de toelichting. Hij stelt vast dat men in beide presentaties met gemiddelde cijfers werkt, maar die verschillen nogal sterk: bij de VREG was het gewogen gemiddelde voor elektriciteit 315 euro, bij Fluvius 268 euro. Hoe valt dat te verklaren? Hij zag in de presentatie van de VREG wel dat er een selectie is gemaakt van de klanten met een digitale meter. Kan dat het verschil verklaren?

De VREG heeft een aantal opmerkingen bij de conceptnota, maar hij is het niet eens met alle commentaren. De daling van het nettatarief waar hij in zijn conceptnota over spreekt, gaat niet over 2022 en 2023, maar over de periode van de komende jaren. De belangrijkste reden voor een objectief vaststelbare, te verwachten daling van de nettarieven, is het feit dat er stapsgewijs afscheid wordt genomen van de kosten die veroorzaakt zijn door toegekende groenestroomcertificaten in het eerste decennium van deze eeuw. Die certificaten zullen de komende tien jaar stapsgewijs ook verdwijnen. In 2023 jaar zou het om 413 gaan, wat aanzienlijk is. Die daling is heel reëel voelbaar in Vlaanderen. Hij verwacht de komende jaren dan ook een momentum om naar een gelijkschakeling van tarieven te gaan.

Hij ziet nog een andere denkfout in de presentatie van de VREG. Hij ziet daar een gebrek aan realiteitszin. Er is geen verschillend investeringsbeleid bij de tien DNB's die Vlaanderen kent, zoals Fluvius heeft toegelicht. Er is één investeringsbeleid. Als de VREG op dit moment overlegt over de studie die binnenkort wordt gepresenteerd over de impact van de energietransitie op het investeringsbeleid van het netbeheer, dan gaat hij ervan uit dat de VREG niet met tien netbeheerders overlegt, maar dat men overlegt met Fluvius. Dat is één instantie, één werkmaatschappij, die de facto als één netbeheerder optreedt voor de investeringen en de exploitatie van het net zoals men het vandaag kent.

Hij ziet een aantal historische verschillen in het investeringsbeleid als men naar het volledige landschap van de Vlaamse DNB's kijkt. Maar ook het huidige landschap van de DNB's is geëvolueerd. Er zijn er nog tien, ten opzichte van tientallen in het verleden. En in het verleden hebben zij aparte investeringsbeslissingen genomen die vandaag nog altijd hun uitwerking hebben. Maar ook de huidige netgebieden zijn dus samenvoegingen van beslissingen uit het verleden. Hier is de VREG dus niet consequent in zijn redenering, vindt Robrecht Bothuyne. In die zin zouden ze nooit tarieven mogen goedkeuren per netgebied zoals we het nu kennen, vindt hij. Want als de VREG zijn eigen redenering verder zou volgen, zouden die helemaal niet kostenreflectief zijn, omdat er historisch verschillende investeringsbeslissingen genomen werden in de verschillende onderdelen van de huidige netgebieden. Hij ziet daar dus een denkfout van de VREG bij de beoordeling van de conceptnota en het idee van een eenheidstarief. Hij denkt dan ook dat die denkoefening opnieuw moet worden gemaakt.

Hij is wel tevreden dat er een denkoefening is gemaakt op het niveau van de VREG, met twee scenario's, al zijn dat twee scenario's die men eigenlijk niet gevraagd heeft. De vraag was om te kijken naar een volledige solidarisering van zowel de netkosten als de niet-netgerelateerde kosten, maar die oefening is niet gemaakt. Hij vraagt dan ook om dat huiswerk alsnog te doen, misschien op basis van de scenario's die Fluvius zelf in zijn presentatie naar voren schuift. Daarbij moet de VREG ervan uitgaan dat men een solidarisering wil van de kosten voor de gebruikers. En dat hoeft niet te betekenen dat men achterliggend, tussen de DNB's en hun aandeelhouders, een verrekening kan doen. Het gaat erom dat er in Vlaanderen één werkmaatschappij is die één investeringsbeleid heeft, één exploitatiebeleid heeft voor netbeheer voor eenzelfde dienstverlening die moet voldoen aan eenzelfde set aan kwaliteitscriteria die de regulator en dit parlement naar voren heeft geschoven, binnen de Europese regelgeving zoals die gekend is. Het lijkt hem dan ook heel logisch, conform die Europese verordeningen, om daar één tarief op toe te passen. Dat is een kostenreflectief tarief. Het tarief zoals de VREG het nu hanteert, is volgens hem niet conform de Europese regels hieromtrent, en negeert de werkelijke kostenreflectiviteit die men wil zien.

De spreker was het ook niet helemaal eens met wat Fluvius zei over die regionaal objectieveerbare verschillen die er toch nog zouden zijn. De VREG heeft in eerdere

studies al aangegeven dat er bijvoorbeeld tussen landelijk en stedelijk gebied eigenlijk geen reële kostenverschillen meer zijn in de exploitatie of uitbouw van het net. Hij gaat ervan uit dat dat nog altijd geldt.

Over een aantal punten stelde de VREG dat er verder onderzoek nodig is, en de spreker vraagt daarbij welk verder onderzoek er gepland is of verricht wordt. Het gaat dan vooral over de juridische beoordeling van de mogelijkheden die vanuit Europa worden geboden. Hij vraagt concreet wat dat verder onderzoek zou betekenen.

1.2. Tussenkost van Bart Claes

Bart Claes bedankt de VREG en Fluvius voor de studie en de presentatie. Zijn partij is voorstander van een eengemaakt distributienet, en dat staat ook zo in de wetgeving. Hij vindt het goed dat die oefening nu al wordt gemaakt. Fluvius stelt vijf pistes voor, en hij stelt vast dat enkel de laatste piste de enige echte optie is: een echt eengemaakte distributienetbeheerder, en geen onderliggende DNB-structuur meer. Acht Fluvius het realistisch dat er op korte of middellange termijn een vrijwillige fusie zou kunnen plaatsvinden tussen alle verschillende distributienetbeheerders in Vlaanderen? Zo niet, wat zijn op dit moment de grootste struikelblokken? Zou de Vlaamse Regering een meer proactieve rol op zich moeten nemen om die fusie te realiseren?

Stel dat het dan tot een fusie zou kunnen komen van de verschillende distributienetbeheerders, wat zijn dan de voornaamste technische uitdagingen waar een oplossing voor gevonden moet worden? Kan zo'n fusie vrij naadloos verlopen, of komt daar meer bij kijken? Er wordt gesproken over een eengemaakt distributienettarief, maar zijn er ook nog andere voordelen verbonden aan een eengemaakt distributienetlandschap met één distributienetbeheerder?

De VREG sprak ook over ODV-kosten. Bart Claes pleit er al verschillende jaren voor om die kosten niet langer via nettarieven te verrekenen. Het lijkt hem beter om die kosten te financieren via algemene middelen of via een heffing, het liefst met een andere grondslag dan het elektriciteitsverbruik. Hij is tevreden dat de VREG dat nu ook duidelijk zo stelt. Vaak wordt dan wel geargumenteed dat die kosten gewoon naar elders worden verschoven, en dat klopt ook. Maar het is veel rechtvaardiger en vooral transparanter om op die manier duidelijkheid te geven.

De VREG stelt ook dat de bestaande nettarieven niet discriminatoir zijn, en dat dit enkel zo lijkt. Een voorbeeld dat vaak wordt gegeven is dat iemand andere nettarieven betaalt dan de overbuur. Volgens de VREG wordt dat enkel als onrechtvaardig en onlogisch gepercipieerd. De spreker vindt dat een wat dubieuze houding. De VREG stelt dat het grondgebied van de distributienetbeheerder een objectief verschil is, en dat men een niet-discriminerende verschillende behandeling van de netgebruikers toestaat. Op dit moment is dat misschien een voldongen juridisch feit, vanwege de versnippering van het landschap. Maar het Vlaams Belang vraagt heel duidelijk dat er een einde wordt gemaakt aan die situatie, en dat men tot een eengemaakt distributienetwerk komt. Volgens Bart Claes is het geen taak van lokale besturen om via intercommunales een elektriciteitsnet te beheren; dit is een taak van de Vlaamse overheid. Als men iets aan die versnippering doet, is er helemaal geen juridische grond meer om die discriminatie toe te staan, zo besluit hij.

1.3. Tussenkost van Staf Aerts

Staf Aerts en zijn partij Groen volgen het pleidooi om de niet-netgerelateerde ODV's uit de nettarieven te halen. Dat lijkt hem het beste voor de energietransitie. De kostprijs daarvoor bedraagt ongeveer 500 miljoen euro per jaar, maar die kost daalt wel de komende jaren, zeker vanaf 2029. En dan zou die kost binnen een tiental jaar verdwenen zijn. Ziet men mogelijkheden om die kosten over een langere periode te spreiden, zodat die niet van in het begin hoog liggen, maar gemiddeld

genomen hetzelfde bedragen? De spreker ziet daarin misschien mogelijkheden om dat gemakkelijker uit de facturen te halen. Dat zijn de niet-netgerelateerde ODV-kosten. Die in het eengemaakte tarief verrekenen lijkt voor Groen niet opportuun, omdat het beter lijkt om ze niet in de factuur op te nemen.

Voor de netgerelateerde kosten is Groen er principiële voorstander van om daar één tarief rond te hebben. Maar daarbij geldt wel de bemerking dat de DNB's die de afgelopen jaren geïnvesteerd hebben in hun net, en niet gekozen hebben voor een rendement, daar niet voor gestraft mogen worden, en omgekeerd. Dat lijkt hem een belangrijke oefening.

Er is ook verwezen naar de studie rond de investeringen die het net toekomstbestendig maken. De spreker vraagt of dat een manier is om de verrekening tussen de verschillende DNB's misschien mogelijk te maken, om zo te berekenen op welke manier men naar een eengemaakt nettatarief kan gaan.

Het eengemaakte distributienettarief lijkt dan het gemakkelijkst, maar het verleden heeft al bewezen dat het niet zo gemakkelijk is, omdat de distributienetbeheerders waar er meer betaald moet worden, dwarsliggen. Dat is ook eerder al gebeurd. Aangezien dit toch vooruitgeschoven wordt als de zogenaamd gemakkelijkste oplossing, heeft men daar de politieke wil de afgelopen jaren dan rond zien evolueren?

1.4. Tussenkost van Bruno Tobback

Bruno Tobback is het 100 procent eens met de toelichting van de VREG. Het verwijderen van ODV's uit de factuur is een eerste stap naar een uniformering en solidarisering van de beleidskosten. Het is opmerkelijk dat dit op een koude steen valt in de conceptnota van Robrecht Bothuyne, die veel minder evident te solidariseren kosten wil solidariseren. Het is beter om via algemene middelen uniform te financieren. Robrecht Bothuyne staat daar volgens Bruno Tobback niet voor te springen.

Een eenmaking van het tarief of een uniformering over heel Vlaanderen vereist correcties. Wie betaalt die correcties? De discussie betreft het maatschappelijk draagvlak. Het gaat voor een groot stuk over een rechtzetting van het verleden, maar ook over de toekomst. Er volgen immers nog een pak investeringen die een belangrijk maatschappelijk draagvlak zullen vereisen. De logica in de grafieken laat zien dat de correcties betaald worden door diegenen die een lager tarief betalen. Zal er een voordeel zijn voor diegenen die een hoog tarief betalen? 'A qui profite le crime'? Dat is een simpele politieke wijsheid.

Een tweede aanvullende vraag betreft het voordeel dat de betrokkenen zouden hebben als ze bij een uniformering een hoger tarief zouden betalen. 'What's in it for them?' Wat is het voordeel dat we bieden aan gezinnen, bedrijven, klanten die een hoger tarief betalen?

Ten derde is er de vraag naar het risico of een bepaalde groep mensen twee keer gaat betalen: één keer voor een versterkt net dat nodig is en één keer voor het net bij iemand anders in het kader van de historische rechtzettingen. Betekent dit voor sommige gezinnen een meerkost met nul voordeel?

En dan is er nog de piste van de achterliggende verrekening, die volgens Robrecht Bothuyne mogelijk blijft, waarbij iedereen hetzelfde tarief betaalt met verrekening achteraf. De collega bijt zichzelf hiermee in de staart, meent Bruno Tobback. Hij heeft interesse voor het huiswerk dat Robrecht Bothuyne deed over de betekenis van de achterliggende verrekening. Het betekent immers dat tussen gemeentebesturen, aandeelhouders van verschillende DNB's, compensaties moeten worden gedaan, waarbij de ene de dividenden van de andere betaalt. Dat huiswerk ontbreekt in de conceptnota. Het zou het debat, ook het politieke debat, vooruit helpen om de inschatting

en oplossing te kennen en om te weten of er een akkoord over de verrekeningen is tussen die verschillende DNB's of zelfs maar een concreet voorstel.

1.5. Tussenkost van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz wijst erop dat de eerste vraag die de burger zich stelt als het gaat over één tarief, is: wat is het voordeel? Voor sommigen betekent het een stijging van hun kosten. De ODV's eruit halen kan dat compenseren. Daar is een breed politiek draagvlak voor en het vermijdt dat de factuur een belastingbrief wordt. Maar het is een grote uitdaging, want het gaat over veel geld en het betekent een flinke homp uit de begroting.

De ODV's en de kosten worden nu al naar beneden bijgesteld. Maar waarom wordt er alleen gefocust op de niet-netgerelateerde kosten, terwijl een eengemaakt tarief ook over de wel-netgerelateerde kosten moet durven gaan? De verplichting bestaat dat de distributienettarieven de reële kosten moeten reflecteren, de kosten van investering in kapitaal en onderhoud. Die kapitaalsvergoeding, de RAB's, vormt een historische discussie: wie heeft wat ooit geïnvesteerd en hoeveel geld mag hij daarvoor nog krijgen? Grote delen van die netten zijn afgeschreven. Er komen natuurlijk altijd investeringen bij. Dat evolueert ook naar de vraag of men meer moet investeren in stedelijk gebied of niet. Het is cruciaal om er te blijven op focussen dat een net een net is, men moet daar geen sturende prikkels in proberen te stoppen. Dat moet via de algemene fiscaliteit gebeuren.

Vlaanderen is een groot verstedelijkt gebied met landelijkere stukken. De operationele kosten tussen landelijk en stedelijk gebied verschillen niet meer zo erg. Dat leidt tot de conclusie dat bij het beheer van een net in Vlaanderen de regionale objectieveerbare verschillen marginaal of relatief beperkt zijn. Europa verplicht dat de distributienettarieven de kosten van het net moeten reflecteren, wat dat ook moge betekenen. De vragen van Willem-Frederik Schiltz zijn niet alleen aan de VREG, maar ook aan de collega's gericht: welk soort net willen we? Het tarief moet de kosten reflecteren, die zijn afhankelijk van het soort net dat wordt uitgebouwd. Hoe zullen die kosten gedragen worden?

Willem-Frederik Schiltz verwijst vervolgens naar het transitithema dat ook al door Staf Aerts werd aangestipt. Eén Vlaams distributienettarief, één Vlaamse distributienetbeheerder en één Vlaamse werkmaatschappij is transparant en helder. Maar er is ook een omgekeerde beweging. Lokale energiegemeenschappen maken veel decentraler, lokaler gebruik van het elektriciteitsnet en het energiegebeuren. Staat de energietransitie met een evolutie naar lokale energiegemeenschappen, decentrale productie, aggregatie en dergelijke een eenheidstarief in de weg, of net niet? Welk voordeel heeft de energiegebruiker bij een eengemaakt tarief en op welke manier verhoudt het zich tot de transitie naar meer decentrale en lokale energiegemeenschappen?

2. Antwoorden van de sprekers

2.1. Antwoorden van Maarten De Cuyper

Maarten De Cuyper van de VREG haalt een vraag aan die bij iedereen terugkomt: de vraag over de ODV's. Volgens de enen is er een breed draagvlak om die uit de factuur te halen, volgens de anderen vallen de voorstellen op een koude steen. De spreker stelt dat het niet aan de VREG is om beleid te voeren, maar hij voegt wel graag een argument toe aan de discussie. Er is geweten dat de ODV's in de elektriciteitsfactuur een verkeerde prikkel geven in het kader van elektrificatie. Maar ze zijn – en dat is misschien veel minder zichtbaar – ook een schadelijke prikkel. Ze stimuleren een fout soort innovatie. De VREG krijgt dikwijls vragen van onderzoeksgroepen die

met allerlei innovaties komen aanzetten, vooral financieel-juridisch, om distributiekosten te vermijden omdat die kunstmatig hoog zijn. Dat is niet het soort innovatie dat richting energietransitie zal helpen.

2.2. Antwoorden van Pieterjan Renier

Pieterjan Renier start met de vraag van Robrecht Bothuyne: hoe komt het dat er in de grafieken verschillen zijn tussen de cijfers van Fluvius en van de VREG? Er werden verschillende eindgebruikers, verschillende tariefstructuren en verschillende tarieven gebruikt. Die drie zaken samen maken dat er verschillen zijn in de grafieken. Fluvius heeft gerekend met de tarieven van de eerste helft van dit jaar, de VREG met die van de tweede helft van dit jaar. Het was niet op voorhand afgestemd wie welke grafiek zou maken. In de fundamenten maakt dat niet zoveel verschil.

Robrecht Bothuyne was het niet eens met het feit dat de VREG aangaf dat het toegelaten inkomen de komende jaren zou stijgen. Wat wordt er bedoeld met de komende jaren? De VREG keek in de analyse tot 2024. Wat betreft de effectieve netkosten, speelt de stijging van de inflatie een rol. Dat zal er vooral toe leiden dat ook de nettarieven zullen stijgen anderzijds van de niet-netgerelateerde kosten. Er zijn het afgelopen jaar inderdaad al inspanningen geweest van de Vlaamse overheid. Het zou een goede zaak zijn dat die inspanningen verdergezet worden. De VREG begrijpt dat dat inderdaad over veel geld gaat. Op langere termijn, vanaf 2029, zullen die ODV-kosten wel significant beginnen te dalen. Het pleidooi van de VREG is om ze er helemaal uit te halen. De VREG is zeker bereid om verder na te denken over de vraag van Robrecht Bothuyne en Staf Aerts of er een geleidelijker traject in gevonden kan worden. Pieterjan Renier is van mening dat ze elkaar niet tegengesproken hebben, maar dat ieder een andere termijn voor ogen had.

Maakt de VREG een denkfout? Fluvius bepaalt het investeringsbeleid. De VREG spreekt inderdaad met Fluvius. Al het formeel-juridische, zowel in het decreet als alles wat de VREG uitwerkt in een tariefmethodologie, de beslissingen die de VREG neemt, gebeurt per DNB. Het hele decreet wordt beschreven per DNB. Fluvius werkt dat uit in naam van en voor rekening van elk van de DNB's. Daar zijn wel degelijk verschillen. Een van de belangrijke punten die Pieterjan Renier nu al naar voren wil brengen is dat Fluvius de komende dagen en weken een tienjarig investeringsplan zal voorstellen, maar dat zal dan per DNB voor aardgas en elektriciteit zijn. De partij die dat doet is natuurlijk dezelfde partij. Fluvius gaf ook in de eerste slide aan dat er verschillen zijn in hoe de netten uitgebouwd zijn. Ook in de toekomst kan men verwachten dat daar verschillen zijn, zowel technisch als budgettair. Is er een denkfout? De VREG kijkt wel degelijk naar de netbeheerder, maar al het juridische, financiële en technische wordt uiteindelijk per DNB bekeken. De netgebieden kunnen inderdaad samengaan. Dan zal dat per nieuw netgebied bekeken worden. Of netgebieden samengaan of niet is uiteindelijk een beslissing van de DNB's en achterliggend de aandeelhouders.

De VREG denkt wel degelijk consequent te zijn. Per DNB is er een tarief. Volgens de VREG is dat ook volledig in lijn met de Europese regels en ook wat uiteindelijk in het decreet staat. Het principe één tarief per netbeheerder is er niet op Europees niveau. Maar als men dan naar de Vlaamse regels kijkt, zijn er heel wat richtsnoeren die aangeven dat er per netbeheerder kostenreflectiviteit moet zijn, er moeten voldoende middelen zijn om te kunnen investeren, er mag niet discriminerend te werk gegaan worden enzovoort. Het hele decreet werd opgebouwd per netbeheerder. Als men daar veranderingen wil aanbrengen, dan dient dat in eerste instantie op het niveau van het decreet te gebeuren zoals Fluvius ook aanhaalde.

Wat betreft netgerelateerde en niet-netgerelateerde kosten: Pieterjan Renier geeft aan dat de VREG eerder een kwalitatieve toelichting gegeven heeft waarom de regulator denkt dat een solidarisering van de netgerelateerde kosten niet aangewezen

is. Fluvius heeft daar ook aangegeven dat er inderdaad historische verschillen zijn. De netten zien er nu eenmaal per regio anders uit. Wat Pieterjan Renier interesseert om in de verdere stappen te realiseren – wat hij ook in de conclusieslide meegaf – is om vooral te kijken wat de investeringsnoden in de toekomst zijn. Het is niet zo dat een netgebied dat nu misschien de hoogste nettarieven heeft, binnen tien jaar hetzelfde zal zijn. Dat is een nuttige oefening die de komende maanden kan gebeuren. Op dit moment ontbreken daar wel de cijfers. Maar hij denkt dat met de investeringsplannen die men zal ontvangen de VREG daar meer werk zou kunnen verrichten, natuurlijk in samenspraak met Fluvius. Hij concludeert dat met wat de VREG nu voorhanden heeft, de regulator toch naar behoren zijn huiswerk gemaakt heeft op de korte tijd die er was. Als er meer cijfers en gegevens zijn, kan de VREG er verdere analyses over uitvoeren.

Ziet de VREG problemen of uitdagingen om tot één netbeheerder te komen? Dat was een vraag van Bart Claes. De spreker geeft aan dat hij zich niet uitspreekt over politieke discussies, over discussies tussen aandeelhouders. Zijn boodschap is om voldoende tijd te krijgen. Indien er fusies of bepaalde evoluties zouden zijn, dan moet dat allemaal verwerkt worden in een tariefmethodologie, een tariefstructuur en tariefbeslissingen. Om dat allemaal te kunnen voorbereiden is de nodige tijd nodig, zowel voor de netbeheerder als voor Fluvius en de VREG. Eén netbeheerder zou administratief gezien de VREG heel wat werk besparen – nu neemt Pieterjan Renier elke beslissing heel veel keren – maar hij wil dat niet als belangrijkste voordeel naar voren schuiven. Het zou natuurlijk wel helpen.

Aangaande de vraag over de ODV-kosten heeft de VREG reeds herhaaldelijk aangegeven vragende partij te zijn om die uit de elektriciteitsfactuur te halen.

De spreker gaat dan in op de vragen van Staf Aerts, maar heeft geen pasklaar antwoord in verband met de spreiding. Dat is een oefening waar nog verder over nagedacht kan worden. Het politieke laat hij liever over aan de politiek. Indien er om advies wordt gevraagd, dan zal dat gegeven worden, en hetzelfde geldt als er om toelichting gevraagd wordt, zoals in de commissie, maar politieke afspraken worden overgelaten aan de politiek.

Aan de tussenkomst van Bruno Tobbacq heeft hij niets toe te voegen. Verder begrijpt hij dat Willem-Frederik Schiltz er ook voorstander van is om de ODV-kosten uit de netfactuur te halen, maar ook aangeeft dat het niet zo makkelijk is om dat in een keer te doen, omdat het over veel geld gaat. Het is een grote uitdaging om dat uit te voeren. Hij vindt het wel goed dat er herhaaldelijk op wordt gewezen en dat er een traject voor is.

2.3. Korte tussenkomst van de leden

Bruno Tobbacq reageert op de opmerkingen die door diverse sprekers werden gemaakt dat het uithalen van de ODV-kosten zou kunnen compenseren voor de prijsstijgingen. Volgens hem is dat een denkfout, omdat de ODV-kosten er dan voor iedereen uitgaan, terwijl de verschillen komen van de netkosten.

Willem-Frederik Schiltz zegt daarop dat het dan nog altijd over een nettodaling gaat, waarop *Bruno Tobbacq* repliceert dat dit niets verandert aan het probleem van solidarisering en dat de ene meer zal betalen dan de andere, zonder objectieve redenen. Het zou dus eerder verstoppen dan compenseren.

2.4. Verderzetting antwoorden door Pieterjan Renier

Pieterjan Renier gaat dan in op het thema van de kostenreflectiviteit. Dat wordt momenteel bekeken per netgebied. De reeds aangehaalde ROV-studie werd uitgevoerd in het kader van de tariefmethodologie van de periode 2021-2024, en zal opnieuw

moeten gebeuren vanaf 2025. Gesteld dat er op 1 januari 2025 een eengemaakte DNB zou zijn, dan zal die studie er sowieso anders uitzien. Of die dan ook zou aantonen dat er ROV's zouden zijn, is moeilijk te zeggen. Het kan niet worden uitgesloten dat er dan zou gedetecteerd worden dat er op basis van de cijfers van Fluvius verschillen zouden zijn tussen landelijke gebieden en stedelijke gebieden.

Verder is er het punt van de lokale energiegemeenschappen, waar hard aan wordt gewerkt. Vanuit het parlement zijn de nodige regels uitgewerkt, die vervolgens worden geïmplementeerd door Fluvius. Heel wat stakeholders gaan daar in de praktijk mee aan de slag en willen dat effectief toepassen. De VREG heeft daarin vooraf heel wat advies gegeven, om ervoor te zorgen dat die regelgeving effectief gebruikt wordt. Dat wordt verder opgevolgd. Het is bekend dat er beslist werd om vanaf 1 januari 2022 heel wat mogelijk te maken. Men ziet dat er door Fluvius een stapsgewijs traject wordt opgenomen. De VREG volgt dat op en wenst Fluvius te challengen opdat dit er ook effectief komt. Men had het ook over de verschillen tussen DNB's, op het vlak van lokale energiegemeenschappen. Als men in een stedelijk gebied veel appartementsgebouwen heeft waar aan energiedelen wordt gedaan dan zal dat wellicht een andere dynamiek teweegbrengen dan in een landelijk gebied waar er veel minder appartementsgebouwen zijn. Energiedelen zou dus inderdaad een invloed kunnen hebben op hoe die energiegemeenschappen worden uitgebouwd, en eventueel ook een positief effect hebben op de netten. In het decreet staat overigens ingeschreven dat de VREG daarover nog een studie moet doen. Die studie is trouwens bezig, maar ze is nog niet af. Dat ligt nog op het bord van de VREG. Dat zou dan effectief moeten uitwijzen of dit een voordeel kan hebben voor de netten. Als er plaatsen zouden zijn waar veel aan energiedelen wordt gedaan, in stedelijk gebied bijvoorbeeld, en als dit effectief een voordeel zou hebben voor de netten, dan moet er in de toekomst over nagedacht worden of dat dan zou verantwoorden dat er een verschil is in tarieven.

2.5. Antwoorden door Géry Vanlommel

Géry Vanlommel van Fluvius gaat dan in op de opmerking van Robrecht Bothuyne over de verschillen tussen de tarieven die Fluvius vermeld heeft en deze die de VREG in zijn presentatie gebruikte. Die verschillen zijn te verklaren. Een belangrijke verklaring die nog niet vermeld werd, is dat de tarieven van Fluvius enkel het distributienet-gedeelte behandelen, terwijl in de tarieven van de VREG ook de transmissiekosten inbegrepen zijn. Dat is een belangrijk verschil. Daarnaast gaan de tarieven van Fluvius over de eerste jaarhelft van 2022, terwijl die van de VREG op de tweede jaarhelft slaan. Fluvius ging dus uit van de bestaande tariefstructuur, terwijl de VREG uitgaat van de toekomstige tariefstructuur. Die drie verklaringen zorgen ervoor dat er verschillen zijn tussen de vermelde tarieven. In de toekomst moet dit wellicht beter op elkaar afgestemd worden.

Hoe realistisch is het om tot een vrijwillige fusie te komen, is daar politieke wil toe? Dat is een vraag waar Fluvius moeilijk op kan antwoorden, want dat is een zuiver politieke discussie. Fluvius kan alleen maar vaststellen dat men evolueert naar een vereenvoudiging van de structuren, maar hoe ver dat uiteindelijk gaat, dat is voor de politiek.

Wat het weghalen van ODV-kosten uit de factuur betreft: ook Fluvius is daar voorstander van. Die kosten hebben niets te maken met eigenlijke netkosten en vertoebelen ook internationale vergelijkingen van nettarieven. ODV-kosten hebben daarnaast vooral betrekking op elektriciteit, toch de energiedrager van de toekomst.

Wie betaalt de correcties? Ook dat is een politieke kwestie, want het gaat om een herverdeling van kosten en opbrengsten.

Ten slotte: staat de evolutie naar energiegemeenschappen een eenheidstarief in de weg? Voor Fluvius is dat niet zo. Een eenheidstarief is voor Fluvius eenvoudiger op het vlak van administratie, bijvoorbeeld omdat er dan maar één dossier aan de VREG ter goedkeuring voorgelegd moet worden, maar ook communicatief en op het vlak van de V-test. Maar dat staat volgens Géry Vanlommel los van de evolutie naar energiegemeenschappen.

2.6. Antwoorden door David Termont

David Termont hoorde een aantal opmerkingen in verband met de stelling dat het verschil tussen DNB's vooral te maken heeft met het rurale of stedelijke karakter van een bepaald netgebied. De kosten zijn in principe dezelfde, maar de verdeling is anders. In het ene netgebied wordt een kilometer kabellengte gedeeld door twintig personen, in het andere door 25. Als men eenzelfde kostenpost deelt door een variabel aantal eenheden, dan ontstaat er logischerwijs een verschillende kost per eenheid.

Niet alles hangt bovendien af van de relatie tussen het historische investeringsbeleid en het toekomstige investeringsbeleid. Gaselwest heeft in een recent verleden bijvoorbeeld meer netten ondergronds gebracht en heeft ze toen tegelijkertijd ont-dubbeld, om voorbereid te zijn op de toekomst, met decentrale productie, laadpalen en dergelijke. Dat betekent echter niet dat Gaselwest daarom in de toekomst minder zal moeten investeren, want voor sommige investeringen, zoals snellaadcapaciteit langs autosnelwegen, kunnen DNB's nauwelijks voortbouwen op investeringen uit het verleden. Op dat vlak is er dus geen directe relatie tussen de twee.

In het verleden was er ook het Retributiebesluit. Conform dat besluit werden werken aan het net in het kader van infrastructuurwerken voor 65 procent gesubsidieerd door de overheid die aanleiding gaf tot het verleggen of aanpassen van het net. Dat besluit geldt vandaag de dag niet meer, waardoor investeringen volledig voor rekening van de DNB zijn.

Stellen dat historische investeringen een invloed hebben op toekomstig investeringsbeleid is dus zeker juist, maar slechts tot op zekere hoogte. Er zijn ook andere elementen die een invloed hebben op het toekomstige investeringsbeleid.

3. Aanvullende vragen door de leden

3.1. Tweede tussenkomst van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne bedankt de sprekers en de collega's respectievelijk voor hun antwoorden en de discussiepunten. Het valt hem vooral op dat Vooruit, de 'uitvinder' van de ODV's, die ODV's het liefst zo snel mogelijk weer uit de energiefactuur wil halen.

Robrecht Bothuyne heeft nog enkele vragen voor de VREG. In zijn nota verwijst de VREG naar een studie van de CWaPE uit 2016. De CWaPE ging toen ook op zoek naar regionaal objectieveerbare verschillen. De drie scenario's die toen zijn onderzocht, worden in de nota van de VREG vermeld, maar niet de conclusies. Wat waren die?

België is niet het enige land met meerdere netbeheerders. Is er zicht op de aanpak inzake tariefbepaling in andere Europese landen? Heeft men daar gelijkaardige discussies? Zijn er ook gelijkaardige oplossingen gevonden?

Er is geen eenduidige relatie tussen historische investeringen en toekomstige investeringen, zoals David Termont ook toelichtte. Met Eandis heeft Vlaanderen al

bijna twintig jaar de facto een eengemaakt investeringsbeleid, sinds 2006, en met Fluvius heeft het al een aantal jaren ook één overkoepelende netbeheerder als werkmaatschappij. Robrecht Bothuyne gaat er daarom van uit dat de historische verschillen ondertussen wel al wat zijn uitgevlakt, al kunnen er natuurlijk nog verschillende noden spelen in een bepaalde context. Bovendien zijn de historische verschillen niet terug te brengen op de grenzen van de huidige tien DNB's, en als er in de toekomst nieuwe fusies plaatsvinden, zullen die onderliggend opnieuw verschillende investeringsbeslissingen incorporeren. De vraag die daaruit voortkomt, is of de VREG ermee zou kunnen leven dat Fluvius één tariefdossier op basis van een gewogen gemiddelde van de reële kosten van alle DNB's indient en ook als dusdanig gaat beoordelen voor de nieuwe periode vanaf 2025. De VREG geeft zelf aan dat er verder onderzoek nodig is om na te gaan of zo'n scenario voldoet aan de Europese regelgeving, maar het lijkt Robrecht Bothuyne wel de beste piste om tot een eengemaakt distributienettarief te komen.

Verder heeft Robrecht Bothuyne de indruk dat sommige commissieleden zich vooral zorgen maken over de inkomsten van gemeenten en minder over de impact van het tarief op gebruikers en op hen die diensten willen ontwikkelen ten aanzien van gebruikers van het net. Heel wat ontwikkelaars van diensten die een slimmer gebruik van het net mogelijk moeten maken, zullen blij zijn als er maar één nettarief is om rekening mee te houden. De focus moet daarop liggen. De andere zaken kunnen opgelost worden met wat politieke wil.

3.2. Tweede tussenkomst van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz is in eerste instantie blij dat de transitie naar energiegemeenschappen en een eenheidstarief elkaar niet in de weg hoeven te staan. Ook interessant is de opmerking van Fluvius dat toekomstige investeringen steeds minder enkel die mensen zullen toekomen daar waar ze gebeuren, bijvoorbeeld bij laadinfrastructuur: ook mensen van verderaf kunnen die gebruiken als ze op doortocht zijn. Dat is een extra argument om verschillen niet telkens te gaan verrekenen.

Willem-Frederik Schiltz geeft ook nog een beschouwing mee. ODV's uit de factuur halen is één zaak; een andere zaak is de vraag waarom gemeenten nog altijd gefinancierd moeten worden voor het kapitaal dat ze er zoveel jaar geleden ingestoken hebben. Wat is dat kapitaal nog waard? De dividenden nu zomaar schrappen is niet aan de orde, omdat dat een aantal gemeenten serieus in de problemen zou kunnen brengen, en het hoort ook thuis bij een ruimer debat over de financiering van steden en gemeenten, maar daar ligt wel een deel van de sleutel in de kwestie die voorligt.

Een punt dat nog niet echt aan bod gekomen is, is het capaciteitstarief. Als zo'n tarief wordt ingevoerd, dan evolueert het systeem de facto naar een eenheidstarief. Capaciteit is nu eenmaal capaciteit. Biedt het capaciteitstarief de mogelijkheid om naar een meer geharmoniseerde netgerelateerde tarifiering te gaan?

Ten slotte, wat de regionaal objectieveerbare verschillen betreft: transmissienettarieven zijn uniform, terwijl investeringen in het transmissienet van Elia waarschijnlijk niet overal gelijklopen. De aandeelhoudersstructuur van Elia mag dan wel anders zijn, maar hoe zit dat precies in elkaar?

3.3. Tweede tussenkomst van Bruno Tobback

Bruno Tobback vat al het voorgaande samen als: voor toekomstige investeringen zou een uniform tarief naar alle waarschijnlijkheid de beste manier zijn om te garanderen dat ze op de meest objectieve en efficiënte manier, en op de juiste plaats en met de juiste technologie gebeuren, maar om daartoe te komen moet er eerst een oplossing zijn voor het historisch passief. Een discussie over een fusie van de DNB's,

tussen alle betrokken aandeelhouders, lijkt hem de gemakkelijkste manier om tot een oplossing te komen, omdat ze het dan zelf, onderling, oplossen. In plaats van vanuit Vlaanderen een eenheidstarief op te leggen en in de marge andere problemen op te lossen, zouden de aandeelhouders het zelf moeten zien uit te klaren.

Het onderliggende probleem in de kwestie, zoals Willem-Frederik Schiltz al aanhaalde, is dat steden en gemeenten in Vlaanderen gefinancierd worden via een soort netwerkbelasting en dat een aantal gemeenten zonder de opbrengst daarvan in problemen zou komen. Dat maakt een discussie over fusies of eenheidstarieven des te moeilijker. Een oplossing voor het probleem ligt dus ook voor een groot deel in de discussie over de financiering van steden en gemeenten.

Breder gezien zijn de distributienettarieven eigenlijk een specifieke belasting voor de financiering van een openbare infrastructuur van algemeen belang. Bruno Tobback zou het logischer vinden – maar waarschijnlijk is dat Europees niet haalbaar – om het elektriciteitsnetwerk te financieren zoals de wegen, uit de algemene middelen. Maar ook dat is een bredere discussie. Eerst moeten er een aantal andere zaken uitgeklaard worden, zoals de financiering van de steden, want zonder een oplossing op dat vlak, is er geen enkele evolutie mogelijk.

4. Aanvullende antwoorden door de sprekers

Pieterjan Renier begint met de vragen van Robrecht Bothuyne. In zijn nota heeft de VREG inderdaad verwezen naar een studie van de CWaPE uit 2016, waarin een onderscheid werd gemaakt tussen een uniformering, gelijkstemming en harmonisatie van tarieven. De CWaPE is op het moment van spreken aan het werken aan een consultatie van een nieuwe tariefmethodologie voor de periode 2024-2028 en lijkt te willen evolueren naar één nettatarief per DNB.

Heeft de VREG ook gekeken naar andere Europese landen met meerdere DNB's? In Spanje is er één uniform nettatarief. De details heeft Pieterjan Renier, maar achterliggend zullen daar waarschijnlijk wel afspraken zijn over hoe de kosten tussen de verschillende DNB's verdeeld worden.

Er lijkt inderdaad een correlatie te bestaan tussen het capaciteitstarief en een lagere spreiding. Dat is, voor alle duidelijkheid, wel niet de doelstelling van het capaciteitstarief; die ligt elders.

Wat de regionaal objectiveerbare verschillen betreft: de kosten van transmissie worden gecascadeerd op het niveau van de distributiekosten, maar dat gebeurt per DNB, en dus zullen er daar ook wel verschillen op zitten. Met andere woorden, een DNB wordt als een zeer grote klant beschouwd op het net van Elia. In functie van de noden van een DNB zullen ook de bedragen die hij aan Fluvius betaalt, verschillen.

Géry Vanlommel gaat nog even in op het capaciteitstarief. Ook Fluvius heeft de oefening gemaakt, en stelde nog steeds verschillen vast in nettarieven tussen de DNB's. Omdat daaruit blijkt dat het capaciteitstarief niet dé oplossing is voor de verschillen, werd dat aspect niet opgenomen in de toelichting.

Wat de dividenden aan de gemeenten betreft: Fluvius ziet die dividenden niet als een soort van financiering, maar als een normale kostenvergoeding voor geïnvesteerd kapitaal. Als de aandeelhoudersstructuur van Fluvius zou wijzigen, zou ook de nieuwe aandeelhouder een vergoeding vragen, een marktconforme vergoeding. Fluvius ziet dat dus niet als een belasting. Elke investering moet op de een of andere manier vergoed worden.

Robrecht Bothuyne pikt in op dat laatste. Wat Fluvius zegt, klopt: een private aandeelhouder zou eveneens vergoed willen worden, en zou, zo verwacht Robrecht Bothuyne, waarschijnlijk nog hogere rendementseisen stellen. Los daarvan gaat het in totaal om zo'n 120 à 130 miljoen euro, tegenover de 3 miljard euro die via het Gemeentefonds richting de lokale besturen gaat. Dat zegt toch iets over de impact van dividenden op de financiering van lokale besturen. Dat is zeker geen detail dat snel-snel opgelost kan worden, maar het is ook niet dé bepalende of belemmerende factor voor de invoering van een eenheidstarief.

Robrecht Bothuyne herhaalt ook zijn eerdere vraag aan de VREG: als Fluvius als werkmaatschappij zichzelf zou beschouwen als netbeheerder en dus één dossier indient in de volgende tariefperiode bij de VREG, is de VREG dan bereid om dat als dusdanig te behandelen?

Pieterjan Renier ziet dat laatste op het moment van spreken niet als een mogelijkheid, omdat het decreet dat vooralsnog uitsluit. Daarvoor is dus eerst decreetgevend werk nodig en zal ook Fluvius met de aandeelhouders moeten samenzitten.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Staf AERTS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

CREG	Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
CWaPE	Commission wallonne pour l'Énergie
DNB	distributienetbeheerder
Gaselwest	Intercommunale Maatschappij voor Gas en Elektriciteit van het Westen
Iveka	Intercommunale Vereniging voor de Energiedistributie in de Kempen en het Antwerpse
ODV	openbaredienstverplichting
PBE	Provinciale Brabantse Energiemaatschappij
RAB	regulatory asset base
REG	rationeel energiegebruik
ROV	regionaal objectieverbaar verschil
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt